

SLUCHOVÁ DRÁHA

Sluchová dráha představuje řetězec neuronů, které převádějí sluchové informace z vláskových buněk Cortiho orgánu vnitřního ucha do sluchové kůry. Pro sluchovou dráhu je charakteristické, že do průběhu spojů hlavních neuronů jsou vloženy jaderné skupiny interneuronů (**nuclei olivares superiores, jádra v lemniscus lateralis**), které z praktického hlediska nepočítáme do pořadí neuronů dráhy, které však z hlediska funkce mají zásadní význam.

NUCLEUS SPIRALIS COCHLAE

První neurony v pořadí jsou typické bipolární neurony nacházející se v **nucleus spiralis cochlae**. Dendrity tvoří synapse s bazemi Cortiho buněk, zatímco svazky axonů jsou popisovány jako **tractus spiralis foraminosus**. Po výstupu z baze modiolu tvoří axony prvních neuronů **pars cochlearis n.VIII**, který prochází přes fundus meatus acustici interni a vstupuje do kmene.

NUCLEUS COCHLEARIS VENTRALIS ET DORSALIS

Perikarya v pořadí **druhých neuronů** leží v **nucleus cochlearis ventralis a dorsalis**.

Nucleus cochlearis ventralis obsahuje populaci uniformních neuronů, jejichž axony většinou přechází kontralaterálně a vytváří v kaudální části pontu **corpus trapezoideum**, ploténku bílé hmoty, která obsahuje množství interneuronů souhrně označovaných jako **nucleus corporis trapezoidei**. Laterálně a při dorzálním povrchu corpus trapezoideum se nachází další soubor jader interneuronů tvořících vícejadernou strukturu **nuclei olivares superiores**. Svazky axonů v pořadí druhých neuronů společně s axony interneuronů se podílejí na vytvoření vzestupného svazku bílé hmoty označovaného jako **lemniscus lateralis**. Cestou druhých neuronů v nucleus cochlearis ventralis je přenášena informace o intenzitě zvuku a vsunutými interneurony vzniká časová prodleva pro směrové slyšení.

Nucleus cochlearis dorsalis obsahuje heterogenní populace neuronů fyziologicky odlišitelných podle přenášených informací o tónech. Populace neuronů vykazují v tomto jádře tonotopické uspořádání Axony neuronů v nucleus cochlearis dorsalis jsou součástí lemniscus lateralis na ipsi- a kontralaterální straně a mají přímé spojení s **nucleus colliculi**

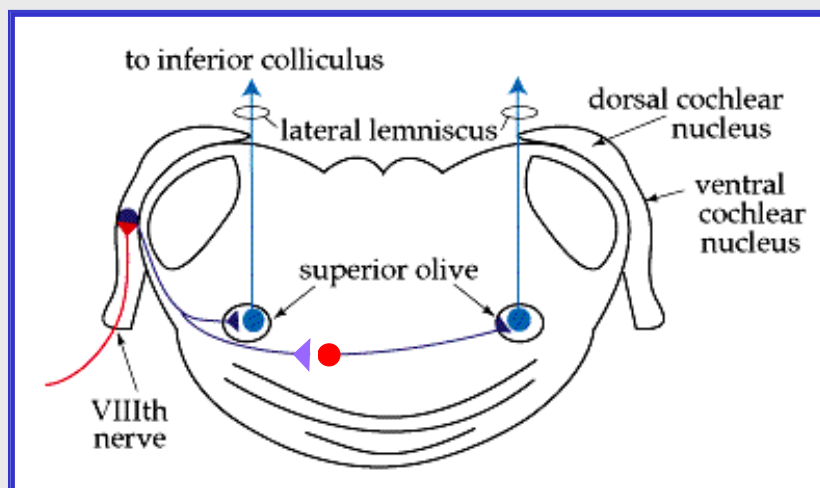
inferioris.

Nuclei olivares superiores

Jaderná skupina, jejichž neurony dostávají ipsilaterální vstupní informace, které mají na ně excitační vliv. Naopak kontralaterální vstupní informace vykazují inhibiční vliv na neurony ncll. olivares superiores. Axony z kontralaterální strany jsou většinou vysílány interneurony tvořící nucleus corporis trapezoidei.

NCL. COCHLEARIS VENTRALIS

intenzita zvuku a časová prodleva pro směrové slyšení

Obr. Xx. Ncl. cochlearis ventralis.

Lemniscus lateralis

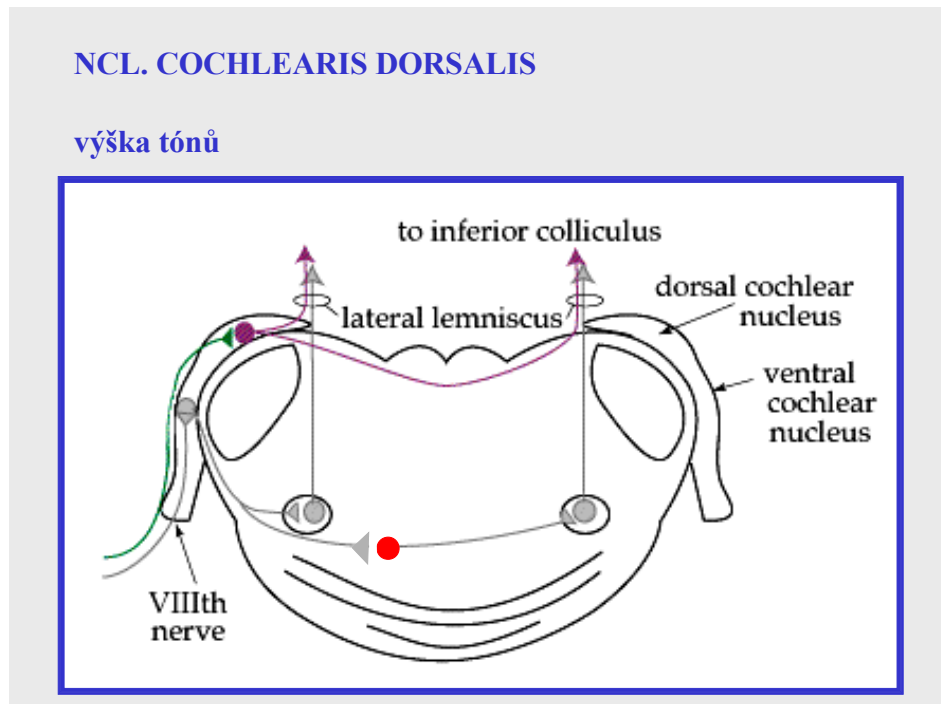
Silný svazek axonů z ipsilaterálních a kontralaterálních jader (nucleus cochlearis dorsalis a ventralis, nuclei olivares superiores), který obsahuje množství vsunutých malých jaderných skupin interneuronů. Axony tvořící lemniscus lateralis terminují na neuronech **nucleus colliculi inferioris**.

NUCLEUS COLLICULI INFERIORIS

Nucleus colliculi inferioris obsahuje těla třetích neuronů v pořadí sluchové dráhy. Na neuronech tohoto jádra dochází k integraci i/ informací prostorovém rozložení zvuků, které

mají svůj původ v nucleis olivares superiores; ii/ informací o intenzitě zvuku pocházející z nucleus cochlearis ventralis a iii/ informací o výšce tónů z nucleus cochlearis dorsalis.

Axony třetích neuronů jdou cestou **brachium colliculi inferioris** a končí na neuronech nucleus corporis geniculati medialis.

Obr. Xx.. Ncl. cochlearis dorsalis.

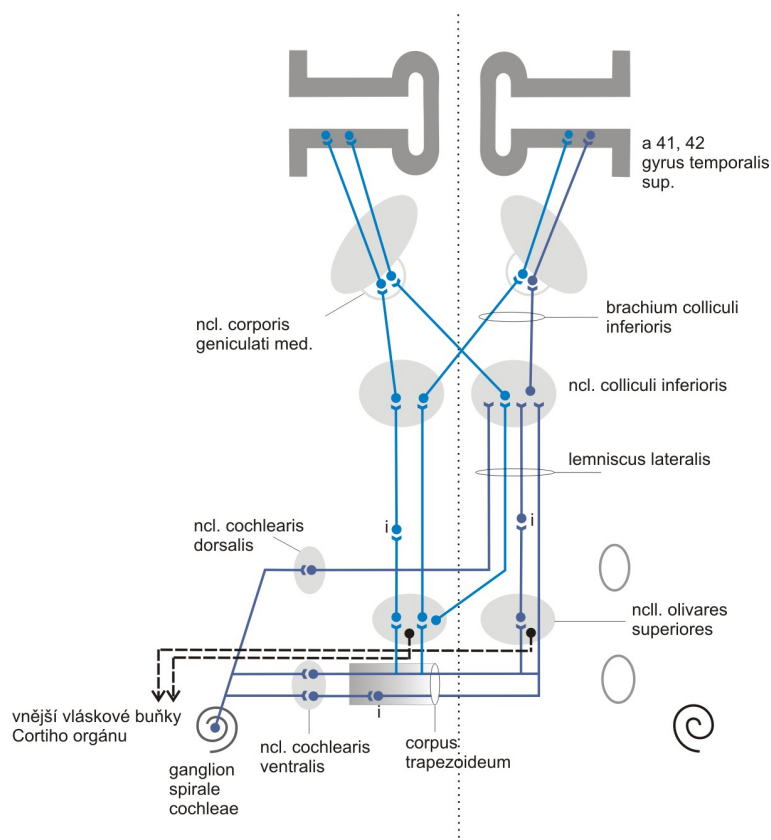
NUCLEUS CORPORIS GENICULATI MEDIALIS

Jedná se o specifické thalamické jádro sloužící pro přepojení sluchových informací, které obsahuje čtvrté neurony v pořadí sluchové dráhy. Neurony tohoto jádra jsou tónotopicky uspořádány do vrstev (laminae). Jejich axony vystupují ascendentně v **radiatio acustica** a přes capsula interna projikují do primární sluchové kůry (a 41, a 42) nacházející se na gyrus temporalis superior (Heschlovy gyri transversi).

DESCENDENTNÍ AXONY SLUCHOVÉ DRÁHY

Kromě ascendentních axonů, které vedou informace do kůry pro analýzu modality, obsahují sluchové dráhy rovněž nemalé množství axonů zabezpečujících projekci z primárního sluchového kortexu a z jader sluchové dráhy k nižším strukturám. Tyto descendentní axony sluchové dráhy doprovázejí ascendentní dráhy a zajišťují modulaci aferentace na všech úrovních. Podílejí se na zesílení signálů a přitom potlačují extrémní vstupní signály.

V systému zpětné vazby nacházíme zejména axony z nuclei olivares superiores, které tvoří zkřížené a nezkřížené spoje s bazemi vnějších vláskových buněk Cortiho orgánu (**tr. olivocochlearis**) a tak zvyšují jeho citlivosti. Naproti tomu descendentní axony ze sluchového kortexu hrají významnou úlohu v potlačení extrémních vstupů a při sluchové pozornosti.

Obrázek XX. Schéma sluchové dráhy.

VESTIBULÁRNÍ SYSTÉM

Vestibulární systém zabezpečuje nervové regulace spojené s udržováním rovnováhy, s přímým pohledem očí při pohybu a se zachováním konstantní roviny pohledu, to znamená udržení správné polohy hlavy. Primární funkce vestibulárního systému přispívá k modifikaci svalového tonusu.

Labyrint statického aparátu je tvořen **macula utriculi**, která je orientována v horizontální poloze, zatímco **macula sacculi** je lokalizována ve vertikální poloze. **Labyrint kinetického aparátu** zahrnuje **cristae ampullares** v semicirkulárních polookružných kanálcích. Vlásokové buňky v těchto strukturách reagují pouze na akceleraci a deceleraci (zpomalení) pohybů hlavy. Stavba statického a kinetického aparátu byla podrobněji probrána v histologii.

První neurony vestibulární dráhy jsou bipolární neurony v **ganglion vestibulare**. Dendrity těchto neuronů inervují vláskové buňky statického a kinetického aparátu, jejich axony tvoří **pars vestibularis n. VIII** a končí na neuronech, které leží v **nuclei vestibulares**.

Druhé neurony v nucleis vestibulares (superior-Bechtěrev, inferior-Roller, lateralis-Deiters, medialis-Schwalbe) vysílají axony k různým strukturám zejména mozkového kmene a zabezpečují tím funkční spojení vestibulárního systému.

SPOJE SE SPINÁLNÍ MÍCHOU

Axony těchto spojení pocházejí převážně z neuronů **nucleus vestibularis lateralis (Deitersovo jádro)** a tvoří **tractus vestibulospinalis lateralis**. Tento ipsilaterálně procházející svazek axonů je somatotopicky organizován a tvoří terminace na laminae VII a VIII na všech úrovních míchy. Uvedená spojení slouží pro udržení svalového tonu extenzorů a zádočných svalů a jsou součástí spinálních extenzorových reflexů a tím pro podporu vzpřímeného postoje (vliv na tzv. antigravitační svalstvo).

Axony neuronů **nucleus vestibularis medialis** se nekříží a tvoří svazek **tractus vestibulospinalis medialis**, který se záhy přidává k **fasciculus longitudinalis medialis (FLM)** a sestupuje do míchy. Tyto axony ovlivňují motoneurony krčních a horních hrudních segmentů míchy a zabezpečují pohyby hlavy tak, aby byla zachována rovnováha.

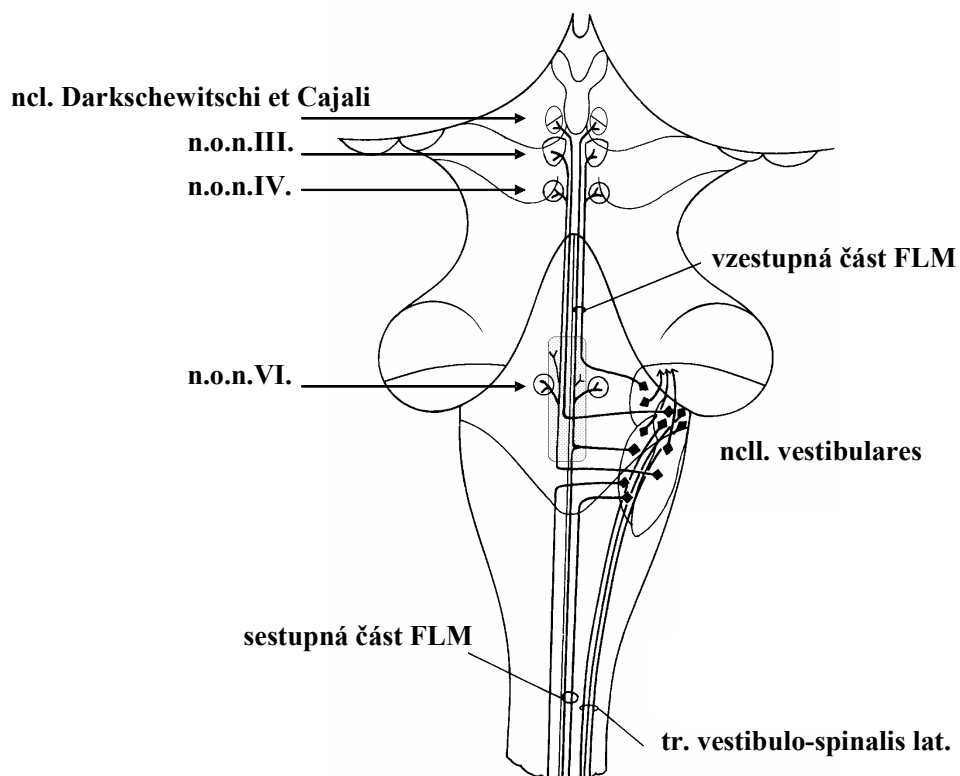
Vestibulospinální spoje působí převážně přes interneurony na α a γ motoneurony míchy.

SPOJE S MOZKOVÝM KMENEM

V ascendentní části FLM procházejí axony vestibulárních jader pro spojení s **nuclei motorii (originis) n. III, IV a VI** a akcesorními okulomotorickými jádry (**nucleus Darkschewitschi a Cajali**). Uvedené spoje slouží pro zabezpečení koordinačních pohybů hlavy a očí.

SPOJE S MOZEČKEM

Axony z nucleí vestibulares (superior, inferior a medialis) vedou přes **pedunculi cerebellares inferiores** a vytvářejí reciproční spoje s **pars flocculonodularis a nucleus fastigii** cerebella. Z vestibulocerebella vedou informace bilaterálně na motoneurony inervující svaly trupu (tr. cerebellospinales) pro udržení rovnováhy.

Obr. Xx. Vestibulární spoje s míchou a mozkovým kmenem, fasciculus longitudinalis medialis.